

ח חלק שלישי

מתוך הקונטרס

אוצר של יראת שמים

ליקוט מתוך כתבי גדולי עולם צדיקי אמת.

חלק ג', פרקים ז' – ט'
'בְּחִבּוּרָה דְּאֶתְחַבֵּר עִמָּנָא בְּגִלּוּתָא'

מדוע נקבר משה רבינו ע"ה בחו"ל?

האם רבינו הקדוש מוהר"ן זיע"א,
רצה להקבר בחו"ל?

הייתכן כי צדיק אחד, נמצא בשני
מקומות!?

אוצר של יראת שמים חלק שלישי

פרקים ז' ח' ט'

פרק ז'. זבחבורתו נרפא לנו' סוד קבורת משה רבינו ע"ה בחו"ל.

פרק ח'. רצוני להישאר ביניכם' על קבורת רבה"ק מוהר"ן זיע"א בחו"ל.

פרק ט'. "רצוא ושוב" אחד שהוא שניים.

מערכת אומן בירושלים.

0773362396

uiny@okmail.co.il

אדונינו מורינו ורבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א נכד רבינו הבעל שם
טוב הקדוש זיע"א אמר "יש אחד שהוא שניים, ושניים שהם אחד. כשהוא

בכאן, הוא שם גם כן" (מתוך 'המעשה מהלחם')

הקדמה כוללת לחלק שלישי

בראשית דברינו נקדים ונתמזת את עיקרי הדברים מן חלקים א' ו- ב' של הקונטרס, ונעלה כמה שאלות שעולות מאליהן בעקבות הדברים.

בחלק א' פתחנו פתח להבין דברי תלמידי מוהרנ"ת לגבי הקיבוץ בראש השנה בארץ ישראל, מקומו של רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א.

ראשית ראינו בפרק א' כי דווקא את אחד מסודותיו הכי גדולים של אדמו"ר הק' מוהר"ן מברסלב זיע"א סוד הנסיעה אליו לראש השנה גם לאחר הסתלקותו, לא מסר במפורש לתלמידיו, אלא גנזו בדבריו בדרך רמז וסוד. מסיבה זו, רק לאחר הסתלקותו הבינו חלק ניכר מתלמידיו הגדולים כי לכך כיוון רבינו הק' זיע"א ובראשם מורינו מוהרנ"ת זיע"א, שייסד את הקיבוץ באומן בראש השנה וגי'לה בבירור, כי לכך כיוון רבינו הקדוש.

(ליקו"מ קפ"ו, ימי מוהרנ"ת סימן ס"ז, חיי מוהר"ן ת"ו, תקמ"ד, פליח תורה ס"א אות ט"ו)

בפרק ב' ראינו, כי אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א בעצמו, שכאמור גילה וחיזק בתוקף גדול את הקיבוץ באומן בראש השנה לאחר הסתלקות רבינו הק' זיע"א, היה מוכן לזוטר על ההשתתפות בקיבוץ לטובת הנסיעה לארץ ישראל. כמו כן, הוא גילה דעתו, כי הוא מוכן ומשתוקק לקבוע דירתו בארץ ישראל, אף באופן בו לא יוכל להגיע בכל שנה לקיבוץ באומן בראש השנה.

(ימי מוהרנ"ת ח"ב, אב"ג, כ"ה, ע"ט, קנ"ט, ק"ץ, ר"ש וקס"ד, כת"י עלים לתרופה)

בפרק ג' הסברנו והבאנו מעט מקורות כטיפה מן הים, לכך שרבינו הק' נקשר עם תלמידיו הקדושים לדורות עולם ואי אפשר לקבל ממנו מבלעדי תלמידיו הק' שזכו לבאר לנו את דבריו, ולמצוא לנו את האור והסוד שגנז בהם. כמו כן, ראינו כי כך ממש נקשר רבינו הק' בגופו ובנשמתו עם 'קדושת ארץ ישראל' עד שכל תורתו וסודותיו הם מכח דריכתו בארץ הקדושה וכי כמעט ואי אפשר, ולהתקרב אליו ואל תורתו, כי אם בכח קדושת הארץ הזו. (ולקמן יתבאר

כי גם סוד הקיבוץ הראש השנה הוא מהסודות שהשיג רבינו הקדוש בכח ארץ ישראל)

(שבחי הר"ן ו', חיי מוהר"ן קנ"ו, ליקוטי הלכות, חו"מ הלכות מכירה י"ב, שלוחין ה' אות מ"א, ענות ישראל הקדמה, זמרת הארץ הקדמה, כוכבי אור, הקדמה, ביאור הליקוטים קנ"ה ובמדור גדולת ארץ ישראל ומוהרנ"ת זיע"ע.)

בחלק ב' ביארנו יסוד חשוב בהבנת המושג 'ציונו של רבינו חקי בארץ ישראל' והסברנו, כי רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א נמצא בארץ ישראל כפשוטו ממש.

בפרק ד' ראינו, כי אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א בעצמו, העביר הלאה לדורות סוד נעלם ששייך לקשר העמוק והנצחי של רבינו חקי זיע"א עם ארץ ישראל ולהגעתו לשם בפועל בשעת הסתלקותו. [לקמן נראה בעז"ה, כי סוד זה, שעבר מדור לדור, נקשר עם סוד הנסיעה לראש השנה, כפי שיתבאר]
(ליקו"מ ח"ב אות ס"ז, ליקוטי הלכות בשר וחלב הלכה ב' אות ה', חיי מוהר"ן ק"ב, פ"ד-ב', ימי מוהרנ"ת מ"ט, פרפראות לחכמה ח"ב תורה ס"ז, ביאור הליקוטים קנ"ה. אמונת אומן מכתבים מכתב ל"א)

בפרק ח', ראינו בדברי רבינו חקי ותלמידיו כי סוד מקומו של רבינו חקי זיע"א לאחר הסתלקותו, הוא בבחינת 'קברו של משה' כי נשמתו וגופו של הצדיק האמת לאחר הסתלקותו, הם למעלה מן המקום. אף הבנו מצירופי הדברים, כי המקום בו שוכן ודר הצדיק, מקום נשמת הצדיק, הוא אף המקום המת"ח אל מנוחת גופו הטחור והזך, שלא נפרד מן הנשמה גם לאחר ההסתלקות.

(מוהרש"א על מסכת סוטה דף י"ג, ליקוטי מוהר"ן הקדמה 'שיר נעים', ליקוטי הלכות קרח וכתובת קעקע ג' אות י"ז, הלכות הכשר כלים אות ז', הלכות ציצית ג' אות י"ט, פרפראות לחכמה, תורה ד' אות כ"ו, תורה רמ"ז, יקרא דשבתא אות קכ"ט ביאור הליקוטים ס"ז חדר ט')

בפרק ז' הסברנו, כי מקומו של רבינו חקי מוהר"ן זיע"א בארץ ישראל לאחר הסתלקותו, הוא ענין נעלם המתגלה בה בכמה מדרגות של גילוי ובכל מקום שיותר מקודש בקדושת ארץ ישראל, יותר שורה שם נשמת הצדיק. גם הבאנו בקצרה לשונות של תלמידי רבינו חקי זיע"א, לגבי מקומו בארץ ישראל. גם ראינו, כי בזמן הגלות דר הצדיק בכותל המערבי, ובבתי המדרש שקרואים של שם הצדיק. [ועוד חזון למועד בעז"ה, להקדיש פרק בפני עצמו, לכל מקום בארץ ישראל בכלל ובירושלים עיה"ק בפרט, בהם מציעו גילוי וציון אל נפש הצדיק]

(ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה א', תורה ע"ח, ליקוטי הלכות ציצית ג', ובחלכות גבית חוב מהלכותות ואפותיקי הלכה ה. הלכות העושה שליח לגבות חובו ג' אות י"ג, הלכות מנחה ז אות פ"ג, הלכות בציעת הפת הלכה ה' אות י"ז. זמרת הארץ הקדמה, חכמה ותבונה אות ג', ביאור הליקוטים קנ"ה, אמרות טחורות, אמונת אומן מכתב ל"א)

באוצר של יראת שמים חלק שלישי,

נענה על כמה שאלות שעולים משני חלקי הקונטרס הראשונים הראשונים –

- מדוע מאז ימי הסתלקות רבינו הקדוש זיע"א ועד היום, נוסעים רבים מתלמידינו גם אל קברו באומן שבחז"ל ולא נוסעים רק אל ארץ ישראל בלבד?
- מדוע לא נקבר רבינו הק' לכתחילה בארץ הקודש? מדוע חזר רבינו הק' לחז"ל והסתלק שמה?
- מדוע רצה להקבר רבינו הק' בחז"ל, אם במילא הוא עתיד להגיע לארץ ישראל בשעת הסתלקותו?

שאלות אלו ועוד רבות אחרות, יקבלו מענה בעז"ה בחלק זה שאתם אוחזים בידכם. בעז"ה בגליונות הבאים, נתייחס לנושאים נוספים שנקשרים לענייני רבינו הקדוש בירושלים עיה"ק ולקיבוץ תלמידינו בראש השנה שם.

כאן המקום לציין ולהדגיש, כי אין כוונתנו בגליונות אלו, לחדש ולמצוא ראיות לחיוב להתקבץ בראש השנה בירושלים עיה"ק תובב"א, או לכך ששם הוא מקומו האמיתי ונצחי של רבינו הק' זיע"א כפשוטו ממש. כי עניינים אלו עברו במסורת מדור לדור אצל תלמידי רבינו הק' זיע"א ואין הם צריכים ראיה. אבל, מטרת הקונטרס 'אוצר של יראת שמים', היא לבאר ולהסביר קבלות אלו ולהביא בפני הקורא את מאמרי רבינו הק' זיע"א ותלמידינו, עליו נשענת המסורת הברורה הנ"ל. העדויות למסורת זו, כבר פורסמו באופן חלקי בעבר, ועוד חזון למועד לפרסם במדת האפשר את כל עדויות התלמידים, ההקלטות, החומרים המודפסים וכתבי היד, שמעידים ללא כל ספק על מסורת ברורה וחזקה. בקונטרס זה, ראינו לנכון לשלב מעט מן המעט, מלשונותיהם של גדולי ומרומי חסידי ברסלב, עדיקי אמת תלמידי רבינו הקדוש מדור לדור, שהעבירו לנו באופן ברור שאינו משתמע לשני פנים, כי רבינו הק' נמצא בארץ הקודש וכי כאן הוא המקום המעולה ביותר, לקיים רצונו של רבינו הק' להתקבץ יחדיו עם תלמידינו הצדיקים האמתיים בכל ראשית השנה, בסמוך למקום גניזתו הקדושה, עיה"ק ירושלים תובב"א.

”כי לא להבל ולריק חס ושלוש נשבע ה' לאבותינו, לתת לנו את הארץ הנחמדה הזאת, והרבה להתפאר בהוציאנו אותנו ממצרים, עד שלזכר הזה לבד יסובבו כל המצוות, וגם כאשר נגלה לאבותינו במתן תורתו הקדושה, התפאר ואמר אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. וכל מקומות מושבותינו אשר נתפזרנו בארבע כנפות הארץ בגלותינו, נקראים בשם גלות מצרים כמבואר מדבריו הקדושים כי הן הן המצרים והגבולים שבכח הטבע, אשר כל רודפינו הכתירו והשיגו אותנו בהם מדור לדור, בתלאות מתלאות שונות, [ורק עבור זה לבד התפאר עצמו השם יתברך על אשר הוציא אותנו משם], לתת לנו את הארץ הטובה אשר לא גושמה כלל בהגשמת הטבע, כי תמיד עיני ה' אלקיך בה. אבל גם כשבאנו אל הארץ חמדה טובה ורחבה הזאת, מאשר שמענו בקול מוצאי דבתה לבכות בכיה של חנם, נקבע לנו בכיה לדורות, בחורבן הבית, שזה זה כלליות כל החטאים והפשעים [כמבואר גם מזה בדבריו הקדושים בליקוטי תנינא סימן ז' כי מרחמם ינהגם], ונתפזרנו בארבע כנפות הארץ, ונתרחקנו מארץ הטובה הקדושה הזאת.

**ועתה כל תקוותינו, הוא על משה משיח, שיקיים בנו
ובחבורתו נרפא לנו....”**

(הרה"ק רבי אברהם חזן זצ"ל בנו ותלמידו של הרה"ק רבי נחמן מטולטשין זצ"ל תלמידו הנאמן של אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א, ביאור הליקוטים קנ"ה)

פרק ז'

"זבחבזרתו נרפא לנו"

סוד קבזרת משרע"ה בחז"ל

מדוע נקבר משה רבינו ע"ה בחו"ל?

"זבחבורתו נרפא לנו"

הקדמה

נשמת משה משיח נמצאת עמנו בגלות.

"עיינן בזוהר תרומה דף קנ"ז [ראה לקמן] שעוסק שם לענין קדושת ארץ ישראל שהיא הנקודה הקדושה של כלל ישוב העולם, ובית קודש הקדשים היא נקודה הפנימית של קדושת ירושלים וארץ ישראל, וכן להיפוך המדבר שהלכו בו ישראל שלטא בו סטרא אחרא..."

ועיינן גם בזוהר פרשת כי תצא דף ר"פ [ראה לקמן] מענין סוד קבורת משה בחוץ לארץ בארץ ציה ועיף בלי מים וכו', דהא אנת תועלת גדול לישראל בקבורתך, אי לא הוית קבור בחוץ לארץ לא הוה ישראל נפקין מן גלותא ובגינך אתמר והוא מחולל מפשעינו איתעבידת חול בגין חובה ופשע דישראל בקבורה דילך וכו', והאי איהו זבחבורתו נרפא לנו בחבורא דאתחביר עמנא בגלותא נרפא לנו כו" (פרפראות לחכמה להרה"ק רבי נחמן מטטשהערין זצ"ל על תורה רט"ו בליקוטי מוהר"ן, ראה לקמן פרק ח')

פרק זה הוא בעצם שני קטעים מהזוהר הק', העוסקים בסוד קבורת משה רבינו במדבר, אל מול מקום הטומאה, 'מול בית פעור'. מכיוון ששני קטעים אלו, הם בסיס להבנת דברי תלמידינו הקדושים של אדמו"ר הק' מוהר"ן זיע"א בנוגע לקבורתו באומן שבחו"ל, ולהגעתו לאחר מכן אל מקום גניזתו בארץ הקודש, הבאנו כאן את קטעי הזוהר בהרחבה, למען יוכל לרוץ בהם המעיין ולהרחיב בהם את דעתו מבלי טורח.

זוהר תרומה קנ"ז.

ירושלים היא נקודת מרכז העולם בקדושה, וכנגדה בתוקף הסטרא
אחרא, המדבר בו נקבר משה רבינו ע"ה

פתח רבי יוסי ואמר... קודשא בריך הוא כד ברא עלמא, פליג ארעא, ישובא איחו לסטר חד,
וחרבא איחו לסטר אחרא. פליג ישובא, ואסחר עלמא סחרניה דנקודה חדא. ומאן איחו, דא
ארעא קדישא, ארעא קדישא אמצעייתא דעלמא. ובאמצעייתא דארעא קדישא, איחו ירושל
ם. אמצעייתא דירושלם איחו בית קדש הקדשים... פליג חרבא. ולא אשתכח חרבא תקיפא
בכל עלמא, בר החוא מדבר...

פתח רבי יוסי ואמר... בשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, חלק את הארץ.
הישוב הוא לצד אחד, והחרבה היא לצד אחר. חלק את הישוב והקיף את
העולם סביב נקדה אחת, ומי היא? הארץ הקדושה. הארץ הקדושה היא
מרכז העולם, ובאמצע הארץ הקדושה היא ירושלים. אמצע ירושלים הוא
בית קדש הקדשים... חלק את החרבה, ולא נמצא מקום חרב קשה בכל
העולם פרט לאותו מדבר...

משה רבינו ע"ה נקבר בחר העברים, כדי לגלות סוד תחיית המתים
של מתי מדבר.

ואי תימא, והא משה דסליק על כל בני עלמא, היך מית תמן. לאו הכי, דהא משה מהימנא
לא הוה ברשותיה, אלא בחר העברים. מאי העברים. פלוגתא. דאתפלגו עליה שליטין עלאין
דלעילא, ולא אתמסר בידא דממנא ושלטיטא אחרא, ואשתאר הכי, עד דאתא משה עבדא
מהימנא, ושלטיט עליה, ואתקבר תמן, ולא אתעסק ביה בקבורתיה, בר קודשא בריך הוא
בלחודו, דכתב, (דברים לה) ויקבר אותו בגי... ואיחו אתקבר תמן. ובגין למנדע לכל דרין
אחרנין דעלמא, דאינון מתי מדבר יקומו, החוא רעיא דלחזון אשרי ליה בגווייחו, למחוי
בלחו באתערותא דקיומא לעלמא דאתי.

ואם תאמר, והרי משה שעלה על כל בני העולם איך מית שם? – לא כן,
שהרי משה הנאמן לא היה ברשותו אלא בחר העברים. מה זה העברים?
מחלקת. שנחלקו עליו שליטים עליונים שלמעלה, ולא נמסר בידי ממנה
ושליט אחר, ונשאר כן, עד שבא משה העבד הנאמן ושלט עליו, ונקבר שם,
ולא התעסק בקבורתו – רק הקדוש ברוך הוא לבדו, שכתוב (שם לד) ויקבר
אתו בגי... והוא נקבר שם. ובשביל להודיע לכל הדורות האחרים של העולם
שאותם מתי מדבר יקומו, אותם הרועה שלהם השרה בתוכם, להיות
כלם בהתעוררות העמידה לעולם הבא.

זוהר פרשת כי תצא דף ר"פ:

הסתלקות משה היא כניסתו לארץ ישראל.

" רעיא מהימנא, בפרשתא דא, הוה אדכר כגישו דילך לחווא עלמא, דכתיב (במדבר כז) (עלה) (דף ר"פ ע"א) אל הר העברים הזה הר נבו וגו', וראית אותה ונאספת אל עמוד וגו', כאשר נאסף אהרן אחיך וגו'. ובהאי פרשתא, אית לך לאהדרא לעלמא ולהחיות, ולאעלא לארעא דישראל, ולאחברא בפרשתא דא בכלה דילך, דכתיב בה, (במדבר כה) הנני נתן לך את בריתי שלום. ובגין דא לא אמר לך קודשא בריך הוא חכא רד, אלא עלה. דמניח, אנת תחא עאל לארעא דישראל.

רועה הנאמן, בפרשה זו נזכרה התכנסות שלך לאותו העולם, שכתוב (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה הר נבו וגו'. וראית אותה ונאספת אל עמוד וגו'. כאשר נאסף אהרן אחיך וגו' (שם). ובפרשה זו יש לך לחזור לעולם, ולהחיות, ולהפנס לארץ ישראל, ולהתחבר בפרשה זו בכלה שלך, שכתוב בה (במדבר כה) הנני נתן לך את בריתי שלום. ולכן לא אמר לך הקדוש ברוך הוא פאן רד, אלא עלה. שממנו אתה תפנס לארץ ישראל.

קבורת משה בחו"ל במקום שאינו הגון לו.

ומה דאמר בך, (דברים לד) ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. וי לאינון אטימין לבא, סתימין עיניו, דלא ידעי קבורה דילך, דהוית אנת בעי רחמי מקודשא בריך הוא, דלא ייעול לך בהחוא קבורה, דבה אנת מתקרי מת. חדא הוא דכתיב, (יהושע א) משה עבדי מת. ואינון טפשי אמרין, וכי משה הוה מפחד ממיתה, לנפקא מהאי עלמא, לעלמא דאתי, כשאר ברין. ואינון לא ידעין דקבורה דילך, ומותא דילך איך היא.

ומה שאמר בך, (דברים לד) ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה, אוי לאותם אטומי לב, סתומי עינים, שלא יודעים קבורתך, שהיית אתה מבקש רחמים מהקדוש ברוך הוא שלא יכניס אותך לאותה קבורה שבה אתה נקרא מת. זהו שכתוב (יהושע א) משה עבדי מת. ואותם טפשים אומרים, וכי משה היה מפחד ממיתה, לצאת מהעולם הזה לעולם הבא, בשאר הבריות! והם לא יודעים שקבורתך ומיתתך איך היא.

דחכי אוקמוה מארי מתניתין, דמתי חוצה לארץ אינם חיים. לא אמרי דאינם עתידים להחיות, דאלמלי כך הוה כפרין בתחיית המתים. אלא חכא רזא רברבא, קבורה דיליה בעולמא

דְּלֹאוּ הַגִּזְנָה לֵיחַ, דְּאִיחֵי (תהלים מב) אֶרֶץ צִיחַ וְעֵיף בְּלֵי מַיִם, וְלֵית מַיִם אֶלֶּא תוֹרָה, וּבָהּ (ישעיה נג) לֹא תֵאָר לּוֹ וְלֹא הָדָר. וּמֵאֵן דְּחִזִּי לֵיחַ בְּהָהּוּא עוֹלָמָא, וְנִרְאָהוּ וְלֹא מִרְאָה וְנִחְמַדְהוּ. וּבְגִין דָּא, נְבוֹאֵת יִשְׁעִיָּה (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁכִּיל עֲבָדֵי, קֵא רְמוּז עֲלֵיָּהּ.

שָׂפָה פְּרִשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמִתִּי חוּץ לְאֶרֶץ אֵינָם חַיִּים. לֹא אָמְרוּ שְׂאֵינָם עֲתִידִים לְהַחְיֹת, שְׂאֵלְמֵילָא כֶּף הָיָו כּוֹפְרִים בְּתַחֲתֵית הַמֵּתִים. אֶלֶּא כָּאן סוּד גְּדוּל. קְבוּרָתוֹ בְּצֵלָם שְׂאֵינּוּ הַגּוֹן לוֹ, שְׁהִיא (תהלים סג) אֶרֶץ צִיחַ וְעֵיף בְּלֵי מַיִם, וְאֵין מַיִם אֶלֶּא תוֹרָה, וּבָהּ (ישעיה נג) לֹא תֵאָר לּוֹ וְלֹא הָדָר. וּמֵי שְׂרוּאָה אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ צֵלָם – וְנִרְאָהוּ וְלֹא מִרְאָה וְנִחְמַדְהוּ. וְלִכְּן נְבוֹאֵת יִשְׁעִיָּה (שם נב) הִנֵּה יִשְׁכִּיל עֲבָדֵי, רוּמוֹז עֲלֵיו.

משה התפלל שלא יקבר בחו"ל, כדי שלא יהיה נע זנד ממקומו האמיתי.

וּבְגִין חֲחִוּא קְבוּרָהּ, הָוּה בְּעֵי רַחֲמֵי דְלֹא יְמוּת תַּמָּן בְּחוּצָה לְאֶרֶץ, לְפִיּוֹם דְּהָוָה בְּאֶרֶץ צִיחַ רַעֲב וְעֵיף וְצָמָא בְּלֵי מַיִם, דְּאִיחֵי אוֹרִיָּתָא. וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עֲלֵיָּהּ, עֲלָה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה. מִשְׁפְּלוּתָא דִּילֵיהּ, אַחְזִי לֵיחַ מִעֲלֵתֵיהּ, אֶף עַל גַּב דְּאַנְתָּ קְבוּר בְּאַתֵּר דְּלֹאוּ הַגּוֹן לָהּ, עֶרוּם בְּלֹא לְבוּשִׁין דִּילָּהּ, דְּאֵינּוּן עוֹר וּבָשָׂר (תלבישני), נַע וְנָד מֵאַתֵּר דִּילָּהּ, וּמִטְלָטֵל וְגַלִּי. הָא פְּנַחַס דְּעֵבְדַת טִיבּוּ עֲמִיָּה, דְּאֲתַמַּר עֲלָהּ, הִנְנִי נוֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, הָא אִיחּוּ יַעֲבִיד טִיבּוּ עֲמָךְ, וּבִיָּה תִסְתַּלַּק בְּפִרְשֵׁתָא דִּילֵיהּ. דְּבָהּ כְּלָהּ דִּילָּהּ, תַּמָּן תִּתְיַחַד עֲמָךְ, כְּחֲתָן עִם כְּלֵתֵיהּ.

וּמִשׁוּם אוֹתָהּ קְבוּרָהּ הָיָה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שְׁלֹא יְמוּת שָׁם בְּחוּץ לְאֶרֶץ, לְפִי שְׁהִיָּה בְּאֶרֶץ צִיחַ רַעֲב וְעֵיף וְצָמָא בְּלֵי מַיִם, שְׁהִיא הַתוֹרָה. וְלִכְּן נֶאֱמַר עֲלֵיו, עֲלָה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה. מִשְׁפְּלוּתוֹ הִרְאָה לוֹ אֶת מִעֲלָתוֹ. אֶף עַל גַּב שְׂאֵתָהּ קְבוּר בְּמָקוֹם שְׁלֹא הַגּוֹן לָהּ, עֶרֶם בְּלֵי לְבוּשִׁים שְׁלָהּ, שְׁהֵם עוֹר וּבָשָׂר (תלבישני), נַע וְנָד מִמְּקוֹמָהּ וּמִטְלָטֵל וְגוֹלָהּ, הָרִי פְּנַחַס שְׁעֵשִׂית עֲמוֹ טוֹב, שְׁעֲלִיךְ נֶאֱמַר (במדבר כה) הִנְנִי נוֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, הָרִי הוּא יַעֲשֶׂה עֲמָךְ טוֹבָה, וּבוֹ תִסְתַּלַּק, בְּפִרְשֵׁה שְׁלוֹ. שְׁבָה הַכְּלָהּ שְׁלָהּ, שָׁם תִּתְיַחַד עֲמָה כְּחֲתָן עִם כְּלֵתוֹ.

קבורת משה רבינו בחו"ל כדי לחזק את עם ישראל בגלות ובזכות חיבורו עמם, יתרפאו ויצאו מהגלות.

דָּהָא אַנְתְּ (תועלת גדול לישראל בקבורתך), אִי לֹא הָיִיתָ קְבוּר לְבַר מֵאַרְעָא קְדִישָׁא, לְבַר מְכַלָּה דִּילְךָ, לֹא הָוּוּ יִשְׂרָאֵל נְפַקִּין מִגְלוּתָא. וּבְגִינְךָ אֲתָמַר, (ישעיה נג) וְהוּא מְחֻזְלָל מִפְּשָׁעֵינוּ. אֲתַעְבִּידָת חוּל בְּגִין חוּבָה וּפְשָׁע דִּישְׂרָאֵל בְּקְבוּרָה דִּילְךָ, דְּאֲתָמַר בְּךָ (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ בְּגֵיא. וְמָה כְּתִיב בְּקְבוּרָה דִּילְךָ. (ישעיה מ) כָּל גֵּיא יִנְשָׂא, כָּל שְׂפֵל וְנִמְוָךְ יִנְשָׂא בְּגִינְךָ, דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן שְׂפֵלִים מְכַל אוּמָה וְלִישׁוֹן. וְכָל הָר וְגִבְעָה יִשְׂפְּלוּ, דְּאִינוּן רְשִׁיעֵינָא, וְגַסֵּי הָרוּחַ. וְהָא אִיהוּ, (ישעיה נג) וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ, בְּחִבְרָה דְּאֲתַחְבֵּר עִמָּנָא בְּגְלוּתָא, נִרְפָּא לָנוּ.

שְׁהֲרֵי אַתָּה (תועלת גדולה לישראל בקבורתך), אִם לֹא הָיִיתָ קְבוּר מְחוּץ לְאַרְץ הַקְּדוּשָׁה, מְחוּץ לְכַלָּה שְׁלָךְ, לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מִהַגְלוּת, וּבְגִלְלָךְ נֶאֱמַר (ישעיה נג) וְהוּא מְחֻלָּל מִפְּשָׁעֵינוּ. נַעֲשִׂיתָ חַל מִשׁוּם חֶטָּא וּפְשָׁע שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּקְבוּרָה שְׁלָךְ, שְׁנֶאֱמַר בְּךָ (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגֵיא. וְמָה כְּתוּב בְּקְבוּרָתְךָ? (ישעיה מ) וְכָל גֵּיא יִנְשָׂא. כָּל שְׂפֵל וְנִמְוָךְ יִנְשָׂא בְּגִלְלָךְ, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם שְׂפֵלִים מְכַל אֲמָה וְלִישׁוֹן. וְכָל הָר וְגִבְעָה יִשְׂפְּלוּ, שְׁהֵם הָרְשָׁעִים וְגַסֵּי הָרוּחַ. וְזֵהוּ וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ. בְּחִבְרָה שְׁהִתְחַבֵּר עִמָּנוּ בְּגְלוּת, נִרְפָּא לָנוּ."

לסיכום, ראינו כי על פי הזוה"ק, הסתלקות משה רבינו היא כניסתו לארץ ישראל, זהטעם שנקבר דווקא בחו"ל, במקום שאינו הגון לו, הוא כדי לגלות כי גם למתי מדבר, שנקברו בחוצה לארץ, במקום הכי רחוק מצד הקדושה, יש תקוה לקום בתחיית המתים. על אף שמשח רבינו ע"ה בעצמו, התפלל להנצל מכך ורצה שגם מקום קבורתו יהיה בארץ ישראל, שהיא מרכז העולם מצד הקדושה, ולא יהיה צריך להיות נע ונד ממקומו האמיתי, אל מקום המדבר בחו"ל, אך כיוון שעם ישראל עתידים לגלות אל מקומות אלו הרחוקים מצד הקדושה, על כן נשאר עמם אותו הרועה הנאמן, שמכח התחברותו עמם במקומם בזמן הגלות, עתידים ישראל להתרפאת ולצאת מן הגלות לגאולה שלמה.

פרק ח'

רצוני להישאר ביניכם'

מאחר ולמדנו בפרקים הקודמים כי,
אדמו"ר הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א הגיע לאחר
הסתלקותו לארץ ישראל,
נשאלת השאלה:

א. מדוע נקבר רבינו הקדוש זיע"א בחוצה לארץ?

רבינו הקדוש זיע"א רצה להקבר בארץ ישראל!

רבינו הקדוש גילה דעתו במפורש, כי הוא חפץ לנסוע ולהסתלק
בארץ ישראל, אך חשש שמא לא יוכלו לבוא אל קברו

דברי רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א לפני פטירתו-

"ואמר שהיה רוצה לנסוע לארץ ישראל הינו לנסוע עוד הפעם לארץ ישראל ולהסתלק
שם, אך הוא מתירא שמא לא יוכל להגיע לשם. גם אם יסתלק שם לא יבואו אנשים
על קברו ולא יהיה להם עסק ועבדא עם קברו ואמר בזו הלשון: "עם וועט קיינער
ניט קומין אויף דעם קבר מען וועט ניט האבען צי טאהן מיט דעם קבר" אבל
כשישכב במדינתנו בודאי נבוא על קברו ללמד ולהתפלל שם ויהיה לו שעשועים ותענוג
גדול מזה." (חיי מוהר"ן קס"ב)

כפי שמסביר יותר הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל:

"שאם היה נוסע לארץ ישראל להסתלק שם, שבוודאי לא היו נמצאים רק יחידים
מיחידים מגדולי אנשיו שהיו נוסעים לשם, וברבות הזמן היה נשכח הדבר לגמרי"
(מתוך המכתב המודפס בביאור הליקוטים קנ"ה)

**לרבינו הקדוש היו סודות גדולים בקביעת מקום קבורתו
בחז"ל דזקא, במקום התגברות הסטרא אחרא.**

ואלו דברי אדמו"ר הקדוש מוהר"ן זיע"א-

"יזה קנה עבודת משה רבנו, עליו השלום, כל ימי חייו, וגם לאחר מותו פי השתדל לקרב
הערב רב כדי לעשות גרים וגם במותו נקבר מול בית פעור, כדי להמתיק העפ"ם כדי
שיהיו נעשין גרים ועל פו נסתלק בשפת במנחה שאז הוא עת רצון כדי להמתיק כל
העשרים וארבעה בתי דינים כנ"ל" (ליקוטי מוהר"ן אות רט"ו)

ומבאר הרה"ק רבי נחמן מטעשהרין זצ"ל את דברי אדמו"ר הקדוש זיע"א:

"שם במאמר הנ"ל (ליקוטי מוהר"ן, רט"ו) וגם במותו נקבר מול בית פעור כדי להמתיק העכו"ם כדי שיהיו נעשין גרים וכו' וכו' כי כל עבודת משה בחייו וגם עכשיו לאחר מותו הוא רק לעשות גרים כנ"ל **אמר המחבר**, אי לאו דמסתפינא הוי אמינא שבזה רימז רבינו זצ"ל לענין הסתלקותו באומין שהיה לו ז"ל בענין זה סודות נפלאים מאד וכמבואר במקום אחר (חיי מוהר"ן, נסיעתו וישיבתו באומן עיי"ש)"

...ועיין בליקוטי תנינא סי' ד' מענין מצח הרצון שלשם נסתלק משה בחינת (דברים ל"ג) כי שם חלקת מחוקק ספון וכו' ועיין במגלה עמוקות אופן ד' מה שרצה משה לכנוס לארץ ישראל בכדי לבטל יצרא דעבודה זרה וכו' והשיב לו הקדוש ברוך הוא רב לך, כי צריך להקבר בעבר הירדן להכניע רב החובל בקליפה שהוא נגד קברו של משה והוא חרון אף עומד לקבל משה חושבן דדין כחושבן דדין, וכשישראל חוטאין פוער פיו לבלוע אותם, וכשרואה קברו של משה חוזר לאחוריו וכו' עיין שם, ולפי דברי רבינו ז"ל הנ"ל מבואר ביותר כנ"ל ועיין שם עוד במגלה עמוקות הנ"ל בענין (דברים ג) וצו את יהושע וכו' אין צו אלא עבודה זרה שעל יהושע מוטל לבטל יצרא דעבודה זרה וכו' (עיין זוהר ח"א כ"ז:) ובאמת מצינו בספר יהושע (כד) שהזהיר את ישראל מאד קודם מותו להסיר את אלוקי הנכר וכו', **ואפשר שלזה רימז רבינו זצ"ל בהדברי צחות שאמר בנסיעתו לאומין מענין נחמן נתן וכו' כמבואר בחיי מוהר"ן (נסיעתו וישיבתו באומן סימן א) שאמר הלא נוסעין כאן נחמן נתן וכו', וכבר ידעת שיצרא דעבודה זרה בעתים הללו העיקר הוא התגברות והתפשטות האפיקרסות והמינות שזה בחינת שמד ממש רחמנא ליצלן, והם הם בחינת העבודה זרה והקליפה של פעור ממש שפוערים פיהם לבלי חוק ומדברים עתק על ה' ועל תורתו ועל משיחו וכו'" (פרפראות לחכמה להרה"ק רבי נחמן מטשעהרין, על תורה רט"ו מליקוטי מוהר"ן)**

סוד קבורת משה בחו"ל דווקא עזלה בקנה אחד עם ריצונו של רבינו הקדוש להשאיר ביניכם, כדי שיזכרו כולם לבוא על קברו.

"ובזה תבין קצת ממה שכתבנו לעיל בשם רבינו ז"ל שאמר שהיה רוצה ליסע לארץ ישראל להסתלק שם רק אני רוצה לישראל ביניכם "איך וייל בלייבין צווישין אייך" ואתם תבואו על קברי וכו' כמבואר לעיל במה שביארנו על מאמר חדי ר"ש סי' ס"א עיין שם, מכיון ממש למה שדרשו כאן ובהבורתו נרפא לנו כנ"ל." (שם)

קבורת רבינו הקדוש זיע"א בחו"ל, למרות שרצה להיקבר בארץ ישראל, היא לטובת כלל ישראל כדי להכניע קליפת האפיקורסות ולקרוב נשמות ישראל הרחוקות לאביהם שבשמים. בסוד קבורת משה רבינו בחו"ל, מול בית פעור, כדי שיזכו עם ישראל ליצאת מהגלות.

ב. האם עדיין נמצא רבינו הקדוש מוהר"ן זיע"א בקברו שבחוצה לארץ?

רבינו הקדוש מוהר"ן זיע"א ענה את התשובה לשאלה זו וז"ל:

"והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי. אם אתה תבוא אצל הדלת ותצעק אבי אבי וכו' לא אשמע דבריך?! כדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים שרמז לכל אחד ואחד כמה גדולה המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא. כי בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו בכל מה דאפשר: (שיחות הר"ן קנ"ו)

בדברי הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל שהבאנו בפרק ד', לגבי הגעתו של רבינו הקדוש זיע"א לארץ ישראל לאחר הסתלקותו, מבאר כי רבינו הקדוש זיע"א יורד משם בחזרה לקברו שבחו"ל. העומק והסוד שבכך, שייך לסוד קבורת משה רבינו ע"ה בחו"ל המבואר בזה"ק הקדוש:

"ועל ידי זה זכה להוציא אל הפועל, ולבוא ולהכלל בקדש קדשים, עדן עין לא ראתה, שבבית ה', ועיר ה', שבארץ הזאת, [וכן שמעתי מדברי מורנ"ת ז"ל בשם האריז"ל, שזה סוד הכתוב ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך, שהסתלקות והתעלות הנשמות הגדולות, הוא אל בית ה' אלקיך],

: ומי כמוהו עולה לשמים בעליה נפלאה כזאת, ויורד בכח הזה לתכלית הירידה שבקבורתו מול בית פעור ועבודה זרה שבחוץ לארץ כנ"ל, עד שיוציא ויעלה גם לכל נפשות ישראל להביאם לארצו ומקומו הנחמד והנחשק הנ"ל, [כמו שכתוב בזה"ק הקדוש על פסוק ובחבורתו דאיתחבר עמנא בגלותא נרפא לנו]"

כלומר, כי בכח הזה שרבינו הקדוש זוכה להגיע לארץ ישראל לאחר הסתלקותו בעליה גדולה, מכח כך הוא נמשך אל תכלית הירידה, אל מקומו שבחו"ל מקום הקליפה ואפיקורסות, כדי להמשיך ולתקן את כל נשמות ישראל הנדחות.

סיכום

כפי שנתבאר בפרקים הקודמים, מצינו אצל צדיקים רבים שנשאו את גופם לארץ ישראל לאחר פטירתם, אף מצינו כי דרך הטבע הוא אצל הצדיקים ללבוש צורה רוחנית, ולילך ממקומם גם לאחר הסתלקותם.

אך גדולה מכולם היא נשמת הצדיק האמת רבה"ק מוהר"ן זיע"א שנקשרה עם נשמת משה משיח שאנו מצפים אליו, אשר כוחו גדול לחזור ולירד בכל עת אף לקברו שבחז"ל ולשוב למקומו האמיתי במקום הקודש, ודווקא מכח עלייתו בכל עת אל מקומו האמיתי בארץ ישראל, בכח הזה דייקא, הוא חוזר ויורד בתכלית הירידה למקום הגלות, מקום קברו שבחז"ל, כדי לתקן ולקבץ לכל נפשות ישראל הנדחות, אל ארצו ומקומו הנחמד והנחשק.

ומכאן אנו מגיעים לשאלה הבאה

כיצד יתכן שצדיק אחד ימצא בשני מקומות?! מדוע הצדיק מגיע לארץ ישראל, וחוזר לחז"ל, במקום להשאר לנצח בארץ ישראל?!

"...ולאשר גם הצדיק בעצמו מוכרח לחפש ולמצוא בכל עת חלקי רוחו ונשמתו [כמבואר גם זה מדבריו ודברי מהרנ"ת ז"ל שמבאר בהם], הוכרח גם אדמו"ר ז"ל בעצמו למסור את נפשו לנסוע ולבוא ולקבוע שם מקומו לנצח, וכל אשר יצא משם לא היתה זולת על דעת לחזור ולבא לשם עם כל נפשות ישראל המוכרחים לכל זה, ולא להשתקע בחוץ לארץ בתמידות, כמבואר מדבריו הקדושים [ליקוטי הלכות, הלכות נטילת ידים לסעודה הלכה ד' אות ו' ובהלכות דברים הנוהגים בסעודה הלכה ד' אות ו'] ובחיי מהר"ן בסיפור נסיעתו לנאוריתש, שלפי שעה לבד הוא רועה בברסלב ושאר מקומות, אבל מקומו האמיתי והנצחי הוא בארצו ועירו לבד וכו' וכו'. וכן נשמע מפי מורנ"ת ז"ל, שגם כל פטירתו לא היתה זולת בסיבת הדחיה מפני השעה וכו' וכו'. קדשי קדשים' תהיה' סופי תיבת מ'ש'ה', כי נשמת משה משיח נמצא בארץ ישראל ובחוץ לארץ, ועיקר מקומו, במקום הקודש. ובארץ ישראל אותיות ר'ב"י, ובחוץ לארץ ר'י"ב, אבל העיקר, הוא לבא מאותיות ריב לאותיות רבי:

(הרה"ק רבי אברהם חזן זצ"ל בנו ותלמידו של הרה"ק רבי נחמן מטולטשין זצ"ל תלמידו הנאמן של אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א, ביאור הליקוטים, קנ"ה בסופו.)

פרק ט'

"רצוא ושוב"

אחד שהוא שניים

מדוע חוזר רבינו הקדוש מוזהר"ן זיע"א אל קברו שבחו"ל בכל עת!?

הקדמה

בסוף הפרק בקודם הבאנו את לשונו של הרז"ק רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל שמבאר כי בכח עלייתו של רבינו הקדוש אל מקומו הנצחי בארץ ישראל, בכח הזה הוא חוזר אל קברו שבחו"ל.

"על ידי זה זכה להוציא אל הפועל, ולבוא ולהכלל בקדש קדשים, עדן עין לא ראתה, שבבית ה', ועיר ה', שבארץ הזאת, ... ויורד בכח הזה לתכלית הירידה שבקבורתו מול בית פעור ועבודה זרה שבחוץ לארץ כנ"ל, עד שיוציא ויעלה גם לכל נפשות ישראל להביאם לארצו ומקומו הנחמד והנחשק הנ"ל"

פרק זה, ברובו, הוא קטעים מהספר ליקוטי הלכות, מהם נראה שלקח ר' אברהם ב"ר נחמן את הלשונות אותם ראינו לעיל. קטעים אלו הם מהכרך אורח חיים חלק ב', הלכות תפילת ערבית, הלכה ד'. הלכה זו נכתבה על ידי אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א בדרכו לארץ ישראל (כפי הנראה מההקדמה לימי מוהרנ"ת ח"ב) והחפץ להרחיב דעתו בסוגיא זו, יעיין בהלכה זו במקומה.

הצדיק שקבע מקומו לנצח בארץ ישראל, בכח מסירות
נפשו להגיע לשם, חוזר בכל עת לחו"ל ושב לארץ
ישראל. ברצוא ושוב, כמראה הבזק.

א. הנסיעה לארץ ישראל

"וזהו בחינת מעלת נסיעת ארץ-ישראל. וזה בחינת מה שמצינו פמה צדיקים וכשרים שנוסעים לארץ-ישראל וחוזרים, ולפעמים נוסעים וחוזרים פמה פעמים כמו שראינו בדורותינו מפמה צדיקים וכשרים. וכן מצינו באבינו הראשון אברהם עליו השלום שהוא הראשון שגלה קדשת ארץ-ישראל. וה' יתברך אמר לו לך לך מארצה וכו' אל הארץ וכו', וזה היה אחד מהנסיונות שלו. ותכה פשבא לארץ-ישראל סבב ה' יתברך שיצא ממנה, כמו שכתוב ויהי רעב בארץ ויירד אברהם מצרימה וכו'. (הלכות תפילת ערבית הלכה ד', ל"ב)

ב. תיקון הכלים כדי לבוא לארץ ישראל

אי אפֿשֿר לבוא לארץ-ישראל ולזכות שם לבחינת בטול הנזכר לעיל, כי אם על-ידי שמתקנים מתחלה כלים כדי לקבל לשם אור הרשימו של הבטול, בבחינת רצוא ושוב, שמשם עקר השגת הדעת והתורה פנזכר לעיל. ואי אפֿשֿר לעשות ולתקן הכלים כי אם על-ידי קדשת ארץ-ישראל על-ידי אור הרשימו של הבטול וכנזכר לעיל. ומחמת זה קשה מאד לבוא לארץ-ישראל, כי זהו בחינת העבודה של ראש השנה הנזכרת לעיל, שעקר היגיעה הוא מחמת שנה תלוי בזה ואם פו מהיכן יתחילו וכמבאר לעיל באריכות. כי תקון הכלים תלוי בקדשת ארץ-ישראל, ואי אפֿשֿר לבוא לקדשת ארץ-ישראל כי אם על-ידי כלים וכנזכר לעיל. ומזה נמשכין כל המניעות הגדולות והעצומות שיש על כל אדם קדם שבא לארץ-ישראל, וכך מי שגדול יותר המניעות שלו גדולים ביותר. עד שהצדיקים הגדולים יש להם מניעות עצומות בלי שעור שקשה לשברם. (שם)

ג. כניסת הצדיק לארץ ישראל מכת קיבוץ נדחי ישראל

כי עקר קבוץ כל הנדחים שהם בחינת כל הניצוצות שנפלו ונתפזרו בין הקלפות, עקר תקונם וקבוצם הוא לארץ-ישראל. כמו שכתוב אם יהיה נדחה בקצה השמים משם יקבצו ה' אלוקיה ומשם יקחה ויהיאה ה' אלוקיה אל הארץ וכו'. וכתוב והנה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחויו לה' בהר הקדש בירושלים. ואי אפֿשֿר להצדיק לבא לארץ-ישראל כי אם על-ידי קבוץ נדחים. אבל אלו הניצוצות והנשמות הנדחים אי אפֿשֿר לקבצם כי אם על-ידי קדשת ארץ-ישראל. (שם)

ד. בכח מסירות נפשו של הצדיק להגיע לארץ ישראל נמשכת הארה לחו"ל שבכחה מגיעים לארץ ישראל

ואזי על-ידי המסירת נפש שמוסר נפשו בשביל לבוא לארץ-ישראל על-ידי זה נמשך עליו איזה הארה מקדשת ארץ-ישראל לחוץ-לארץ כדי שיהיה לו פח לשבר הקלפות שמהם המניעות ולהעלות משם ניצוצות קדושות, ועל-ידי זה יש לו פח לבא לארץ-ישראל להתבטל שם בתכלית הבטול, ולהסתכל על התכלית ברצוא ושוב, ולקבל משם הארות והשגות התורה נפלאות ונוראות על-ידי הכלים שזכה לתקן על-ידי העלאת הניצוצות שהעלה, על-ידי שבירת המניעות על-ידי גדל מסירת נפשו בשביל לבוא לארץ-ישראל. ועל-כן על-פי רב צריכין לחזור מארץ-ישראל כי מחמת שכל זמן הגלות כל זמן שלא בא עדין משיח צדקנו, עדין אי אפֿשֿר לברר כל הניצוצות בשלמות פידוע בפתבים. (שם)

ה. הצדיק חוזר מארץ ישראל בכל פעם כדי לקבץ נשמות נידחות

והצדיק אף-על-פי שברר ותקן והעלה ניצוצות רבות על-ידי נסיעתו לארץ-ישראל על-ידי מסירת נפשו העצום, אף-על-פי-כן עדין נשארו הרבה בחוץ-לארץ שצריכין להעלותם ולבררם, כי אי אפֿשֿר לבררם כי אם על-ידי שיהיה תחלה בארץ-

ישראל וכנזכר לעיל. על-כן הוא צריך לחזור מארץ-ישראל לחוץ-לארץ כדי לחזור ולקבץ ולהעלות ולתקן כל הניצוצות והנשמות הנדחיים והנפולים. פי עתה דיקא הוא יכול לתקנם ולהעלותם על-ידי אור קדשת הבטול שהוא קדשת ארץ-ישראל שזכה לקבל שם. שעל-ידי זה עקר תקונם ועלייתם וכנזכר לעיל. (שם)

1. הצדיק הולך וחוזר מארץ ישראל, ברצוא ושוב כמראה הבזק

וזהו בעצמו בחינת רצוא ושוב. הינו שהצדיק הולך במרוצה במסירת נפש לארץ-ישראל, ואחר כך ושוב ששב משם. וכל זה בשביל תקון העולמות בשביל העלאת הניצוצות והנשמות שנפלו על-ידי בחינת שבירת כלים שגרמו בחטאייהם רחמנא לצלן. וזהו בחינת והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק. כמראה הבזק דיקא, שהם בחינת כלי חרס שנשברו. הינו כפי בחינת השבירת כלים שהם בחינת מראה הבזק, כמו כן צריכין לחזור מהבטול כמה פעמים בבחינת רצוא ושוב. שזהו בחינת מה שחוזרין מארץ-ישראל ששם עקר הבטול.

וזהו והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, שצריכין לקבל החיות מאור הבטול בבחינת רצוא ושוב כמה פעמים כמראה הבזק, ופרש רש"י כאור היוצא מבין החרסים שהוא אור התנוצצות הניצוצות שנפלו בבחינת שבירת כלים כנזכר לעיל. הינו כפי מראה הבזק, הינו כפי הניצוצות שנפלו בבחינת שבירת כלים. כי אי אפשר להעלות הניצוצות בפעם אחת, על-כן צריכין לחזור ולעלות כמה פעמים בבחינת רצוא ושוב כדי לתקן בכל פעם כלים כדי להעלותם בהדרגה ובמדה פסדר. כי כל מה שמעלים ניצוצות יותר מתקנים כלים יותר. וכל מה שמתקנים כלים יותר יכולים להעלות ניצוצות יותר ויותר. כי הא ביה תליא וכנזכר לעיל (שם)

2. עיקר עבודת הצדיק בכניסתו לארץ ישראל היא לאחר הסתלקותו,

מבואר בכמה מקומות בליקוטי הלכות, שעבודת הצדיק לילך לארץ ישראל, היא בעיקר לאחר הסתלקותו-

"וכן מצינו במשה רבנו עליו השלום שרצה לנגס לארץ-ישראל ולכבש ארץ-ישראל בעצמו. ולא הניחו ה' ותברך ואמר אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה. פי לכבש ארץ-ישראל להוציאה מהשבועה עממין ולמסרה לישראל שנה עקר התקון פי שם בארץ-ישראל הם כל הקדשות ושם הבית-המקדש ששם עקר הבטול וכו'. ולנצח מלחמה כזאת בפרט בתחלה להוציא כל ארץ-ישראל מהסטרא אחרא להחזירה אל הקדשה שבנה תלוי הכל. על-כן גם משה רבנו עליו השלום לא היה יכול לנצח מלחמה זאת בחייו. פי אם לאחר הסתלקותו דיקא." (תפילת ערבית ד אות כ"א)

ח. הצדיק נמצא בארץ ישראל ובחול, אך עיקר מקומו הוא בארצו ועירו לבד.

ונסיים בהמשך דברי הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל שהובאו במלואם במאמר מוסגר בראש הפרק, עיין שם. וזה לשונו-

"וכל אשר יצא משם לא היתה זולת על דעת לחזור ולבא לשם עם כל נפשות ישראל המוכרחים לכל זה, ולא להשתקע בחוץ לארץ בתמידות... אבל מקומו האמיתי והנצחי הוא בארצו ועירו לבד וכו' וכו'. וכן נשמע מפי מורנ"ת ז"ל, שגם כל פטירתו לא היתה זולת בסיבת הדחיה מפני השעה וכו' וכו'. קדש' קדשים' תהיה' סופי תיבת מ'ש'ה', כי נשמת משה משיח נמצא בארץ ישראל ובחוץ לארץ, ועיקר מקומו, במקום הקודש. ובארץ ישראל אותיות ר'ב'י', ובחוץ לארץ ר'י'ב', אבל העיקר, הוא לבא מאותיות ריב לאותיות רבי: (ביאור הליקוטים קנ"ה)

אחד שהוא שניים

רמז בדברי רבינו הק' זיע"א, על מציאות של 'אחד הוא שניים' צדיק אחד, הנמצא בשני מקומות

איתא בדברי רבינו הק' בליקוטי מוהר"ן תורה נ"א- "פי כְּשֶׁהַעֲיָנִים פְּהוּת הֵם מְשַׁקְרִין, שְׂאִינָם מְרַאֲיוֹן הַדְּבָר כְּמוֹת שֶׁהוּא כְּגוֹן עַל דְּבָר גְּדוֹל מְרַאֲהָ שֶׁהוּא קָטָן, וְעַל אֶחָד שֶׁהוּא שְׁנַיִם, הַפֶּךְ מִן הָאֱמֶת פִּי הַעֲיָנִים נַעֲשׂוּ פְּהוּת מִן הַדְּמָעוֹת" הדוגמא לדבר שקרי שהעניים עלולות להטעות את האדם כשהם כהות, הוא להראות על דבר אחד, שיראה כאילו הוא שניים, שיראה בעיני האדם שדבר אחד נמצא בשני מקומות, שהוא היפך האמת. שהרי לא יתכן שדבר אחד, ימצא בשני מקומות.

אמנם כבר רמז לנו רבינו הקדוש זיע"א, בהמעשה הפלאי אותו הזהיר רבינו הק' שלא לספר לזר 'המעשה מהלחם'. המעשה מתחיל במילים 'איש אחד רך בשנים והיה לו זקיננו צדיק גדול מאוד וכו' וכו'" ובסוף המעשה שם הוסיף רבינו הקדוש זיע"א-

"...ושאלו אותו אם אותו האיש הוא קרוב לכאן או רחוק. והשיב, אתם רוצים לחקור ולשאול? אם תרצו לשאול אכחיש את עצמי לגמרי. ואחר כך אמר יש אחד שהוא שנים ושניים שהם אחד, כשהוא בכאן הוא שם גם כן וצוה לחזור זאת המעשה ואמר שהמעשה יהיה נצרך לאת אשר ישנו פה עמנו היום ואת אשר איננו פה. תראו מה שיהיה לאחר זמן מזו המעשה והזהיר שלא לספרה לזר ... "

כי הצדיק האמת נמצא בשני מקומות, בקברו שבחול, ובארץ ישראל. ועיקר מקומו הוא בארצו ועירו לבד. ובכל עת הוא הולך וחוזר, מאסף ומקבץ את כל נדחי ישראל אל הקיבוץ אליו אנו נכספים מדורי דורות.

בגליזנות הבאים בעז"ה –

“ראש השנה שלי עולה על הכל”

הדרך לארץ ישראל מתחילה בראש השנה

הישיבה הקדושה

עיקר זמן הקיבוץ הוא בראש השנה

אין דבר גדול מזה

הקיבוץ בירושלים, גדול מהקיבוץ בחו"ל.

למידע נוסף, להקלטות ושיעורים: 0773362396

[כולל ההקלטות של ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, על הקיבוץ בירושלים]

להערות, לשאלות, לקבלת החוברת 'הזהיר לעשות כרוז המלא' –
כל הציטוטים של תלמידי רבינו הקדוש זיע"א על פי סדר הדורות
בנושא 'אומן בירושלים', ולכל ענייני הקיבוץ ע"ש רבינו הקדוש
מוהר"ן בראש השנה בירושלים. ניתן לשלוח אי מייל לכתובת –

uiny@okmail.co.il